

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

فارسی و نگارش (۲)

شاخه فنی و حرفه‌ای و کار دانش

راهنمای هنرآموز

پایه یازدهم

دوره دوم متوسطه

وزارت آموزش و پرورش

سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

نام کتاب: راهنمای هنرآموز فارسی و نگارش (۲) - ۲۱۱۷۵۱

پدیدآورنده: سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

مدیریت برنامه‌ریزی درسی و تألیف: دفتر تألیف کتاب‌های درسی عمومی و متوسطه نظری

شناسه افزوده برنامه‌ریزی و تألیف: محی‌الدین بهرام محمدیان، حسین قاسم‌پور مقدم، عباسعلی وفا، محمدرضا سنگری، رضا مراد صحرایی، احمد تمیم‌داری، شهناز عبادتی، علی‌اکبر کمالی‌نهاد، نصراله صادقلو، نادر یوسفی و کوروش کرمی (اعضای شورای برنامه‌ریزی)
حسین قاسم‌پورمقدم، معصومه نجفی بازکی، سکینه نجاتی و علی پورامن (اعضای گروه تألیف) - حسین داوودی (ویراستار)

مدیریت آماده‌سازی هنری: اداره کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی

شناسه افزوده آماده‌سازی: احمدرضا امینی (مدیر امور فنی و چاپ) - جواد صغری (مدیر هنری) - رضوان جهانی فریمانی (صفحه‌آرا) - سورش سعادتمندی، رعنا فرج‌زاده دروئی، نوشین معصوم دوست، فریبا سیر، راحله زادفتح‌اله (مور آماده‌سازی)

نشانی سازمان: تهران: خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)

تلفن: ۸۸۸۳۱۱۶۱-۹، دورنگار: ۸۸۳۰۹۲۶۶، کدپستی: ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹

وبگاه: www.irtextbook.ir و www.chap.sch.ir

ناشر: شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران تهران - کیلومتر ۱۷ جاده مخصوص کرج - خیابان ۶۱ (داروپخش) تلفن: ۴۴۹۸۵۱۶۱-۵، دورنگار: ۴۴۹۸۵۱۶۰، صندوق پستی: ۳۷۵۱۵-۱۳۹

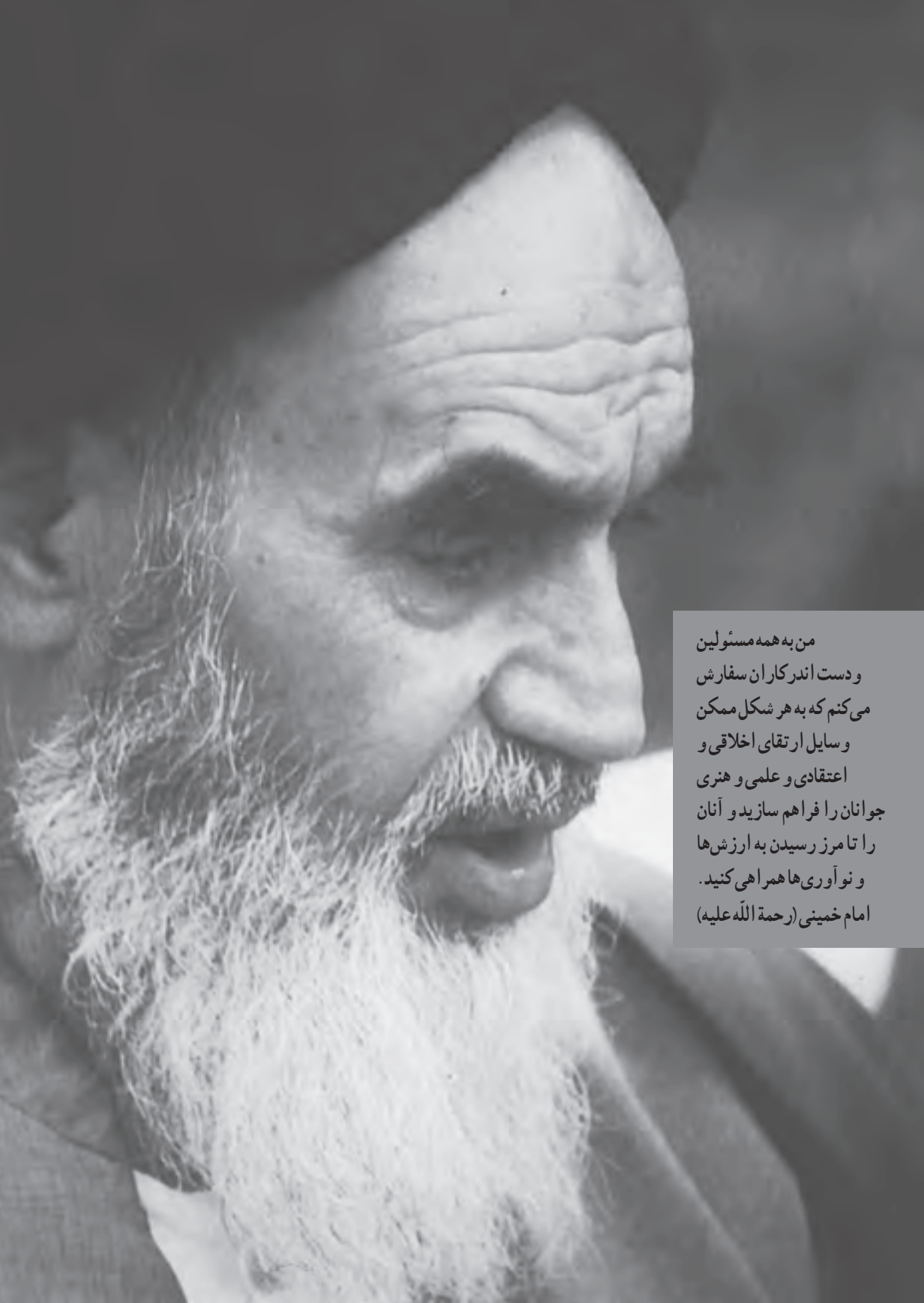
چاپخانه: شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران «سهامی خاص»

سال انتشار و نوبت چاپ: چاپ اول ۱۳۹۷

کلیه حقوق مادی و معنوی این کتاب متعلق به سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش است و هرگونه استفاده از کتاب و اجزای آن به‌صورت چاپی و الکترونیکی و ارائه در پایگاه‌های مجازی، نمایش، اقتباس، تلخیص، تبدیل، ترجمه، عکس‌برداری، نقاشی، تهیه فیلم و تکثیر به هر شکل و نوع بدون کسب مجوز از این سازمان ممنوع است و متخلفان تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

شابک ۹۷۸-۹۶۴-۰۵-۳۰۳۲-۰

ISBN: 978-964-05-3032-0

من به همه مسئولین
و دست اندرکاران سفارش
می‌کنم که به هر شکل ممکن
وسایل ارتقای اخلاقی و
اعتقادی و علمی و هنری
جوانان را فراهم سازید و آنان
را تا مرز رسیدن به ارزش‌ها
و نوآوری‌ها همراهی کنید.
امام خمینی (رحمة الله علیه)

فهرست

پیشگفتار : سخنی با دبیران ارجمند ۱

بخش اول : کلیات

۶	مبانی برنامه درسی حوزه تربیت و یادگیری زبان و ادبیات فارسی دوره دوم متوسطه
۹	رویکردهای حاکم بر برنامه درسی حوزه تربیت و یادگیری فارسی و نگارش در دوره دوم متوسطه
۱۲	اصول برنامه درسی حوزه تربیت و یادگیری زبان و ادبیات فارسی و نگارش دوره دوم متوسطه
۱۸	اهداف کلی برنامه درسی فارسی دوره دوم متوسطه
۲۲	اهداف برنامه درسی نگارش ۲
۲۴	ساختار و محتوا :
۲۴	الف) بررسی ساختار بخش فارسی
۲۶	کلیاتی مربوط به خوانش و لحن متن
۳۷	ب) بررسی ساختار بخش نگارش
۴۰	روش های یاددهی - یادگیری
۴۰	الف) بخش فارسی
۴۵	ب) بخش نگارش
۵۲	ارزشیابی
۵۲	الف) ارزشیابی در برنامه درسی فارسی
۵۷	ب) ارزشیابی در بخش نگارش

بخش دوم : بررسی درس ها

۶۲	ستایش : لطف خدا
۶۶	درس یکم : نیکی

۶۹.....	کارگاه درس پژوهی.....
۷۱.....	گنج حکمت : همت.....
۷۱.....	شعرخوانی : زاغ و کبک.....
۷۴.....	درس دوم : اجزای نوشته : ساختار و محتوا.....
۷۴.....	کارگاه نوشتن.....
۷۴.....	مثل نویسی.....
۷۹.....	درس سوم : ذوق لطیف.....
۸۲.....	کارگاه درس پژوهی.....
۸۶.....	گنج حکمت : چنان باش.....
۸۸.....	درس چهارم : گسترش محتوا (۱) : زمان و مکان.....
۸۸.....	کارگاه نوشتن.....
۸۸.....	شعرگردانی.....
۹۷.....	درس پنجم : پروردهٔ عشق.....
۱۰۳.....	کارگاه درس پژوهی.....
۱۰۶.....	گنج حکمت : مردان واقعی.....
۱۰۷.....	شعرخوانی : آفتاب حُسن.....
۱۰۸.....	درس ششم : گسترش محتوا (۲) : شخصیت.....
۱۰۸.....	کارگاه نوشتن.....
۱۰۸.....	حکایت نگاری.....
۱۱۵.....	درس هفتم : آغازگری تنها.....
۱۱۸.....	کارگاه درس پژوهی.....
۱۱۹.....	گنج حکمت : چو سرو باش.....
۱۲۰.....	درس هشتم : گسترش محتوا (۳) : گفت و گو.....

۱۲۰	کارگاه نوشتن.....
۱۲۰	مثل نویسی.....
۱۲۹	درس نهم : رباعی های امروز.....
۱۳۱	کارگاه درس پژوهی.....
۱۳۵	گنج حکمت : به یاد ۲۲ بهمن.....
۱۳۶	شعرخوانی : مثنوی عاشقی.....
۱۳۷	درس دهم : سفرنامه.....
۱۳۷	کارگاه نوشتن.....
۱۳۷	شعر گردانی.....
۱۴۴	درس یازدهم : کاوه دادخواه.....
۱۵۲	کارگاه درس پژوهی.....
۱۵۳	گنج حکمت : کردانی.....
۱۵۴	شعرخوانی : وطن.....
۱۵۵	درس دوازدهم : کاهش محتوا : خلاصه نویسی.....
۱۵۵	کارگاه نوشتن.....
۱۵۵	حکایت نگاری.....
۱۵۹	درس سیزدهم : کبوتر طوقدار.....
۱۶۳	کارگاه درس پژوهی.....
۱۶۳	گنج حکمت : مهمان ناخوانده.....
۱۶۴	درس چهاردهم : خوان عدل.....
۱۶۶	گنج حکمت : تجسم عشق.....
۱۶۷	نیایش : الهی.....
۱۶۸	کتابنامه.....